

2008–2018: Proměny centra RECETOX na SCI MUNI

Zaměstnanci centra RECETOX v roce 2011.

Vybavení Laboratoří stopových analýz.

Zpracování laboratorních vzorků z kohortových studií – CELSPAC.

Zaměstnanci centra RECETOX v roce 2013.

Kořeny

Historie centra RECETOX se odvíjí od roku 1883, kdy na Přírodovědecké fakultě MU v reakci na neřešené environmentální problémy bývalého Československa i rozvoj environmentálních věd ve světě vznikla **Katedra ochrany a tvorby životního prostředí**. Po roce 1989 se pracoviště zaměřilo zejména na sledování environmentálních koncentrací, chování a dopadů perzistentních organických polutantů a díky spolupráci s Českým hydrometeorologickým ústavem na observatoři Košetice se zapojilo do Evropských programů monitorujících stav prostředí. V roce 1994 podpořil instrumentální rozvoj **Centra pro chemii životního prostředí a ekotoxikologii** mezinárodní projekt PHARE a postupně byly vybudovány studijní obory (chemie životního prostředí, ekotoxikologie a matematické biologie).

První vlašťovky v bohunickém kampusu

V roce 2001 začala spolupráce centra s Programem pro životní prostředí OSN a nově podepsanou Stockholmskou úmlouvou chránící lidské zdraví před účinky toxických látek. Na podporu jejich aktivit bylo v roce 2003 založeno **Národní centrum pro toxické látky** jako společné pracoviště MU a Ministerstva životního prostředí. Centrum získalo první projekty Globálního

fondy pro životní prostředí i evropských rámcových programů a stalo se **Evropským Centrem excelence**. Po Kotlářské, Botanické a Veslařské získalo novou adresu na Kamenici, v první budově bohunického kampusu MU. V letech 2005–2011 posílil instrumentální zázemí centra i interdisciplinární spolupráce výzkumný záměr **INCHEMBIOL** studující interakce chemických látek, prostředí a biologických systémů.

RECETOX a CETOCOEN

Posledních deset let historie centra je úzce svázáno s evropskými strukturálními fondy. S podporou projektu CETOCOEN je v letech 2010–2013 původní pracoviště přebudováno na **Centrum pro výzkum toxických látek v prostředí**, které se v roce 2012 se centrem přestěhuje do nového, špičkově vybaveného pavilonu A29 UKB. Tým se rozrůstá o mezinárodní vědce a mladé týmy. Dlouholeté zkušenosti z oblasti environmentálních expozic slouží jako odrazový můstek pro vybudování mezioborové platformy pro studium vlivu environmentálních faktorů na rozvoj chronických onemocnění. Zakládají se nové výzkumné směry, centrum se zapojuje do mezinárodních projektů a sítí, otevírá se spolupráci napříč MU. Dynamický rozvoj vědy inspiruje změny ve struktuře studijních programů.

Top 10 desetiletí

1. Projekt CETOCOEN

byl získán v roce 2009 a v roce 2012 se RECETOX stěhuje do nově vybudovaných prostor.

2. Regionální centrum

Konference smluvních stran Stockholmské úmluvy jmenuje RECETOX v roce 2009 Regionálním centrem pro budování kapacit a přenos technologií ve střední a východní Evropě.

3. Výzkumná infrastruktura

V roce 2010 se RECETOX dostává na Českou cestovní mapu velkých výzkumných infrastruktur a v roce 2014 akredituje své stopové laboratoře.

4. Informační systém GENASIS

GENASIS slouží od roku 2013 jako oficiální nástroj prezentace dat Globálního monitorovacího plánu a RECETOX vede Globální systém pozorování Země v oblasti zdraví.

5. Populační studie

Roku 2014 převzalo centrum zodpovědnost za českou část Evropské dlouhodobé studie rodičů a dětí a v roce 2016 startuje navazující studii brněnských novorozenců CELSPAC.TNG.

6. Posílení spolupráce s Brnem

Evropský projekt ICARUS, který RECETOX získává v roce 2016, podporuje spolupráci centra s městem Brnem a zapojuje Brno do sítě evropských zdravých měst.

7. Budování biobanky

Infrastrukturální projekt získaný v roce 2017 podporuje vybudování biobankovací kapacity pro vzorky z dlouhodobých populačních studií. Stavba je zahájena v roce 2018.

8. Projekt CETOCOEN PLUS

Projekt přivádí v roce 2017 do centra nový tým zahraničních odborníků, kteří budují nové expertízy pro hodnocení dopadů environmentálních expozic.

9. Projekt HBM4EU

V roce 2017 vstupuje RECETOX do celoevropského projektu lidského biomonitoringu (HBM4EU) a od roku 2018 zapojuje brněnské školáky a mladé lidi do evropské srovnávací studie.

10. Nové studijní programy

V roce 2018 jsou akreditovány nové bakalářské a magisterské studijní programy zaměřené na životní prostředí a zdraví, populační modely a bioinformatiku pro biomedicínu.